

12.7.2010

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1119/2008, του John Ashford, βρετανικής ιθαγένειας, σχετικά με την ασυμβατότητα της πορτογαλικής νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας με τους εμπορικούς κανόνες της ΕΕ

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων επικαλείται την πορτογαλική νομοθεσία περί αφερεγγυότητας, σύμφωνα με την οποία ο διαχειριστής της διαδικασίας αφερεγγυότητας έχει τη δυνατότητα να ακυρώνει συμβάσεις που συνάφθηκαν στο διάστημα των δύο ετών πριν από την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Ο αναφέρων επισημαίνει ότι η κατάσταση αυτή δημιουργεί ιδιαίτερες δυσκολίες σε σχέση με τις διασυνοριακές συναλλαγές ξένων επενδυτών και, καθώς πιστεύει ότι η πορτογαλική νομοθεσία είναι ασύμβατη με τους εμπορικούς κανόνες της ΕΕ, ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να επιληφθεί του θέματος.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 26 Ιανουαρίου 2009. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 25 Σεπτεμβρίου 2009.

Ο αναφέρων επικαλείται την πορτογαλική νομοθεσία περί αφερεγγυότητας, σύμφωνα με την οποία ο διαχειριστής της διαδικασίας αφερεγγυότητας δύναται να ακυρώνει συμβάσεις που συνάφθηκαν στο διάστημα των δύο ετών πριν από την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει οιαδήποτε δράση σε μια τέτοια υπόθεση. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν διαθέτει γενικές αρμοδιότητες να

παρεμβαίνει σε υποθέσεις που δεν συνδέονται με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βάσει των πληροφοριών που παρείχε ο αναφέρων, διαπιστώνεται ότι η υπόθεση αφορά το εθνικό ουσιαστικό δίκαιο.

4. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 12 Ιουλίου 2010.

Ο αναφέρων διαμαρτύρεται ότι η προηγούμενη απάντηση της Επιτροπής δεν αναφέρει επί ποίας βάσης η υπόθεση δεν συνδέεται με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ δεν είναι δίκαιο να ισχύει το πορτογαλικό ουσιαστικό δίκαιο σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της ΕΕ, η Επιτροπή δεν διαθέτει γενικές αρμοδιότητες να παρεμβαίνει σε μεμονωμένες υποθέσεις που σχετίζονται με προβλήματα γενικής απονομής της δικαιοσύνης, αναποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και συγκεκριμένα ζητήματα όπως αυτό που περιγράφεται στην αναφορά, παρά μόνο εάν παραβιάζεται η ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ, δεν υπάρχουν κανόνες της ΕΕ που να διέπουν τις νομικές απαιτήσεις οι οποίες συνδέονται με τη ρήτρα ανάκτησης ή τη χρήση μαρτυριών στις διαδικασίες αφερεγγυότητας. Τα ζητήματα αυτά είναι ουσιαστικά και οι διαδικαστικές πτυχές των διαδικασιών αφερεγγυότητας παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ρυθμίζονται, συνεπώς, από το εθνικό δίκαιο.

Υπάρχει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, ο οποίος προβλέπει κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου για τις διασυνοριακές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Ο κανονισμός ορίζει κοινά συστήματα για την αλληλεπίδραση των διαφορετικών καθεστώτων αφερεγγυότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του κανονισμού, οι πιστωτές οι έχοντες συνήθη διαμονή στην ΕΕ, δικαιούνται να αναγγέλλουν τις απαιτήσεις τους σε κάθε εκκρεμή διαδικασία στην ΕΕ σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη. Ωστόσο, για τις διαδικασίες ισχύει η εθνική νομοθεσία, δηλαδή η νομοθεσία περί αφερεγγυότητας του κράτους όπου κινούνται οι διαδικασίες ή η νομοθεσία του κράτους όπου είναι καταχωρημένη η ακίνητη περιουσία. Δυνάμει του άρθρου 4, η νομοθεσία του κράτους έναρξης της διαδικασίας ορίζει συγκεκριμένα τους κανόνες αναγγελίας, εξέλεξης και τελικής επαλήθευσης των πιστώσεων, την κατάταξη των απαιτήσεων και τα δικαιώματα των πιστωτών, καθώς και τους κανόνες που άπτονται της ακυρότητας των δικαιοπραξιών.

Βάσει των επιπλέον πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τον αναφέροντα, δεν είναι, συνεπώς, δυνατόν να στοιχειοθετηθεί πιθανή παραβίαση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1346/2000.

Επίσης, δεν είναι σαφές με ποιον τρόπο μπορεί να εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση το άρθρο 63 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 56 της ΣΕΚ), το οποίο απαγορεύει οποιονδήποτε περιορισμό στις κινήσεις κεφαλαίων. Πράγματι, δεν υπάρχει νομοθεσία της ΕΕ αναφορικά με την αγορά ιδιωτικής περιουσίας, εκτός από τη χρονομεριστική μίσθωση (οδηγία 94/47/ΕΚ). Τα ζητήματα που σχετίζονται με την ακίνητη περιουσία πρέπει να εξετάζονται δυνάμει της σχετικής εθνικής νομοθεσίας. Οι εθνικές αρχές και τα δικαστήρια μπορούν να εξετάζουν μεμονωμένες υποθέσεις.

Επιπλέον, εάν ο αναφέρων επιδιώκει αποκατάσταση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση

για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, θα πρέπει να επικοινωνήσει απευθείας με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μπορεί, ωστόσο, να κινήσει διαδικασία ενώπιον του εν λόγω Δικαστηρίου, μόνον αφού πρώτα εξαντλήσει όλες τις οδούς προσφυγής σε εθνικό επίπεδο στο κράτος το οποίο έχει δικαιοδοσία, και εντός έξι μηνών από την οριστικοποίηση της εθνικής απόφασης.

Ελλείψει κάποιας παραβίασης του δικαίου της ΕΕ, η Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητα να παρέμβει σε αυτή την υπόθεση.